

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2010. gada 29. jūlijā*

Lieta C-151/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Juzgado de lo Social Único de Algeciras* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 26. martā un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 28. aprīlī, tiesvedībā

Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP)

pret

Ayuntamiento de La Línea de la Concepción,

María del Rosario Vecino Uribe,

Ministerio Fiscal.

* Tiesvedības valoda — spāņu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents) un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Ministerio Fiscal* [Prokuratūras] vārdā — H.L.M. Retamino [*J. L. M. Retamino*],
pārstāvis,

— Spānijas valdības vārdā — B. Plasa Kruza [*B. Plaza Cruz*], pārstāve,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — J. Enegrāns [*J. Enegren*] un R. Vidāls Pudžs [*R. Vidal Puig*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2010. gada 6. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvas 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējsabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 16. lpp.) 6. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts *Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP)* tiesvedībā pret *Ayuntamiento de La Línea de la Concepción* (turpmāk tekstā — “*Ayuntamiento de La Línea*”), del Rosario Vekino Uribe [*del Rosario Vecino Uribe*] un 19 citiem atbildētājiem, kā arī *Ministerio Fiscal* saistībā ar to, ka *Ayuntamiento de La Línea* atteicās atzīt kā darba ņēmēju likumīgos pārstāvjus personas, kas ievēlētas, lai veiktu šo funkciju dažādos uzņēmumos, kuriem ir uzticētas publisko pakalpojumu koncesijas, kas ir nodotas minētajai pašvaldībai.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesiskais regulējums

- 3 Ar Direktīvu 2001/23 ir konsolidēta Padomes 1977. gada 14. februāra Direktīva 77/187/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 61, 26. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1998. gada 29. jūnija Direktīvu 98/50/EK (OV L 201, 88. lpp.).
- 4 Direktīvas 2001/23 preambulas 3. apsvērumā ir noteikts, ka “ir jāparedz darbinieku aizsardzība darba devēja maiņas gadījumā, jo īpaši jānodrošina darbinieku tiesību aizsardzība”.
- 5 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir noteikts:
 - “a) Šī direktīva attiecas uz jebkuru uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību pāreju citam darba devējam īpašumtiesību nodošanas vai uzņēmumu apvienošanas dēļ;
 - b) saskaņā ar a) apakšpunktu un citiem šā panta noteikumiem, īpašumtiesību nodošana šīs direktīvas nozīmē notiek tad, ja pāriet īpašumtiesības uz ekonomisku vienību, kas saglabā savu identitāti, paredzot organizētu resursu sagrupēšanu ar mērķi turpināt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība;

- c) šī direktīva attiecas uz privātiem un valsts uzņēmumiem, kas iesaistīti saimnieciskā darbībā, neatkarīgi no tā, vai tie darbojas nolūkā gūt peļņu. Valsts pārvaldes iestāžu veikta administratīva pārkārtošana vai administratīvo funkciju pārdale starp valsts pārvaldes iestādēm nav īpašumtiesību pāreja šīs direktīvas nozīmē.”

- 6 Minētās direktīvas 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā:

[..]

- c) “darbinieku pārstāvji” un līdzīgi termini ir darbinieku pārstāvji, kas paredzēti daļi-
valstu normatīvajos aktos vai praksē;

[..].”

- 7 Atbilstoši šīs pašas direktīvas 6. pantam:

“1. Ja uzņēmums, uzņēmējsabiedrība vai uzņēmuma vai uzņēmējsabiedrības daļa saglabā savu autonomiju, tad darbinieku pārstāvju vai pārstāvības statusu un pienākumus, ko ietekmējusi īpašumtiesību nodošana, saglabā atbilstīgi tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, kas bija spēkā pirms īpašumtiesību pārejas, pamatojoties uz normatīvajiem un administratīvajiem aktiem vai vienošanos, ja ir izpildīti nepieciešamie nosacījumi darbinieku pārstāvības izveidei.

Pirmo daļu nepiemēro, ja saskaņā ar normatīvajiem un administratīvajiem aktiem vai dalībvalstu praksi, vai arī vienojoties ar darbinieku pārstāvjiem, ir izpildīti vajadzīgie nosacījumi, lai atkārtoti nozīmētu darbinieku pārstāvjus vai atjaunotu darbinieku pārstāvību.

Ja pret personu, kas nodod īpašumtiesības, ir uzsākta bankrota procedūra vai cits maksātnespējas risinājums, ar mērķi veikt īpašumtiesības nododošās personas aktīvu realizāciju, un tā atrodas kompetentas valsts iestādes uzraudzībā (kas var būt kompetentas valsts iestādes pilnvarots administrators), dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka darbinieki, ko ir skārusi īpašumtiesību pāreja, ir pienācīgi pārstāvēti līdz darbinieku pārstāvju jaunai ievēlēšanai vai iecelšanai.

Ja uzņēmums, uzņēmēj sabiedrība vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļa nesaģlabā savu autonomiju, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tie darbinieki, ko skārusi īpašumtiesību pāreja, un kas bija pārstāvēti līdz tai, ir pienācīgi pārstāvēti laikposmā līdz darbinieku pārstāvības atjaunošanai vai atkārtotai nozīmēšanai saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi.

2. Ja īpašumtiesību pārejas ietekmēto darbinieku pārstāvjiem pilnvaru laiks izbeidzas īpašumtiesību nodošanas rezultātā, pārstāvji bauda aizsardzību, kā to paredz dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti un prakse.”

Valsts tiesiskais regulējums

- 8 Direktīva 2001/23 tika transponēta Spānijas tiesību sistēmā ar Karaļa 1995. gada 24. marta Dekrētlikumu 1/1995, ar kuru ir apstiprināts Darbinieku statūtu teksts ar grozījumiem (1995. gada 29. marta BOE Nr. 75, 9654. lpp.), tādā redakcijā, kas izriet no 2001. gada 9. jūlija Likuma 12/2001 (2001. gada 10. jūlija BOE Nr. 164, 24890. lpp.; turpmāk tekstā — “Darbinieku statūti”).
- 9 Saskaņā ar Darbinieku statūtu 44. pantu:

“1. Uzņēmuma, darba centra vai šī uzņēmuma autonomas ražotnes īpašnieka maiņa pati par sevi nav pamats darba tiesisko attiecību izbeigšanai. Jaunajam darba devējam ir jāpārņem iepriekšējā darba devēja tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma un sociālā nodrošinājuma, tostarp saistības attiecībā uz pensijām, ievērojot piemērojamajā speciālajā tiesiskajā regulējumā noteiktos nosacījumus, un vispārēji visi papildu sociālās aizsardzības pienākumi, kādiem bija pakļauta persona, kas nodod īpašumtiesības.”

[..]

5. Ja uzņēmums, darba centrs vai uzņēmuma autonoma ražotne, kurai mainās īpašnieki, saglabā autonomiju, darba devēja maiņa pati par sevi nav pamats darbinieku likumisko pārstāvju pilnvaru izbeigšanai, kuri turpina pildīt savas funkcijas tādos pašos apstākļos kā iepriekš.”

- 10 Darbinieku statūtu 67. panta 1. punkta beigās paredzētā iespēja organizēt uzņēmumā daļējas vēlēšanas, lai tiktu ievērota personāla palielināšanās, ir formulēta šādi:

“Daļējas vēlēšanas var tikt organizētas pēc atkāpšanās no amata vai atlaišanas vai lai nodrošinātu atbilstošu darbinieku pārstāvību darbinieku skaita palielināšanas gadījumā. Koplīgumos var tikt noteikti nepieciešamie pasākumi, kas īstenojami, lai koriģētu darbinieku pārstāvību uzņēmuma darbaspēka būtiska samazinājuma gadījumā. Ja koplīgums neparedz šādus noteikumus, pārstāvības korekcijas tiek regulētas, pamatojoties uz uzņēmuma un darbinieku pārstāvju panākto vienošanos.”

11 Darbinieku statūtu 67. panta 3. punktā ir noteikts:

“Personāla pārstāvju un uzņēmuma komitejas locekļu pilnvaru ilgums ir četri gadi; viņi saglabā savas funkcijas, īstenojot savu kompetenci un ar tām saistītās garantijas, līdz jaunu vēlēšanu sasaukšanai un organizēšanai.

Personāla pārstāvji un uzņēmuma komitejas locekļi var tikt atsaukti vienīgi ar to darbinieku, kuri ir tos ievēlējuši, lēmumu, kas ir pieņemts šajā sakarā sasauktajā kopsapulcē, kurā ir vismaz trešdaļa vēlētāju, ar absolūto balsu vairākumu, īstenojot vispārējas individuālas, brīvas, tiešas un aizklātas vēlēšanas. Tomēr nekāda atsauksana nevar notikt jauna koplīguma sarunu laikā, ne arī pirms sešu mēnešu termiņa.”

Pamata lieta un prejudiciālais jautājums

12 Ar *Ayuntamiento de La Línea* mēra dekrētu 2008. gada 25. augustā tika nolemts izbeigt virkni publisko pakalpojumu koncesiju, kuras līdz šim bija uzticētas četriem

privātiem uzņēmumiem koncesionāriem. Pakalpojumi, kas bija izbeigto koncesiju priekšmets, ietvēra kārtības nodrošināšanas un uzkopšanas pakalpojumus valsts skolās, ielu tīrīšanas pakalpojumus un parku un dārzu uzturēšanas pakalpojumus.

- 13 No lūguma sniegt prejudiciālo nolēmumu izriet, ka pēc tam, kad *Ayuntamiento de La Línea* tika izbeigusi dažādas publisko pakalpojumu koncesijas, atsevišķu uzņēmumu, kuriem līdz tam koncesijas bija piešķirtas, darbaņēmējus pārņēma pašvaldības administrācija un integrēja savā personāla sastāvā, taču runa ir par tiem darbaņēmējiem (bez izņēmuma), kuri bija tādās pašās darba attiecībās un veica tādus pašus pienākumus, kā pirms minētās [koncesijas] izbeigšanas un, proti, tajās pašās iestādes vienībās ar tiem pašiem tiešajiem vadītājiem, būtiski nemainot darba noteikumus, ar vienu vienīgu atšķirību, ka tagad augstākā vadošā persona (kas hierarhijā ir virs iepriekšējā vadītāja) ir atbilstošie politiskās varas nesēji, proti, pašvaldības pilnvarotie vai mērs.
- 14 Katra koncesionāra uzņēmuma darbinieku likumiskie pārstāvji pēc koncesiju izbeigšanas tika iesnieguši *Ayuntamiento de La Línea* lūgumus par pārstāvniecības laika piešķiršanu. Šie lūgumi tika noraidīti ar 2008. gada 10. septembra lēmumu, jo attiecīgajiem darbiniekiem sakarā ar to integrēšanu pašvaldības personālā vairs nebija likumisko pārstāvju funkciju.
- 15 Šajā sakarā 2008. gada 28. oktobrī prasītāja pamata lietā, proti, *UGT-FSP*, pieprasīja no *Ayuntamiento de La Línea* paskaidrojumus, pēc tam 2008. gada 13. novembrī cēla *Juzgado de lo Social Único de Algeciras* [Algeiras Sociālo lietu tiesā] prasību par minēto lēmumu.

- 16 Šajos apstākļos *Juzgado de lo Social Único de Algeciras* ar 2009. gada 26. marta lēmumu nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai autonomijas priekšnosacījums, uz kuru ir izdarīta atsauce Direktīvas 2001/23 [..] 6. panta 1. punktā, ir izpildīts tādā situācijā (kā šajā lietā), ja pašvaldība, izbeidzot dažādas koncesijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, ir pārņēmusi un savā personāla sastāvā integrējusi darba ņēmējus, kas ir bijuši piederīgi atsevišķiem uzņēmumiem, kuriem līdz šim ir bijusi piešķirta koncesija, taču šie darba ņēmēji (bez izņēmuma) ir bijuši nodarbināti tajās pašās darba vietās un ir veikuši tādus pašus pienākumus kā pirms minētās [koncesijas] izbeigšanas un, proti, tajās pašās iestādes vienībās ar tiem pašiem tiešajiem vadītājiem (dienesta vadītājiem), būtiski nemainot darba noteikumus, ar vienu vienīgu atšķirību, ka tagad augstākā vadošā persona (kas hierarhijā ir virs iepriekšējā vadītāja) ir atbilstoši politiskās varas nesēji (pilnvarotie vai mērs)?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 17 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai ekonomiskā vienība, kurai mainījušies īpašnieki, saglabā savu autonomiju Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta nozīmē, ja pašvaldība ir pārņēmusi un savā personāla sastāvā integrējusi darba ņēmējus, kas ir bijuši piederīgi minētajai ekonomiskajai vienībai, taču šie darba ņēmēji tiek nodarbināti tajās pašās darba vietās un veic tādus pašus pienākumus kā pirms īpašnieku maiņas un, proti, tajās pašās iestādes vienībās ar tiem pašiem tiešajiem vadītājiem, būtiski nemainot darba noteikumus, ar vienu vienīgu atšķirību, ka tagad augstākā vadošā persona vienībā, kurai mainījušies īpašnieki, ir atbilstoši politiskās varas nesēji.

- 18 Spānijas valdība uzskata, ka pamata lietā nav izpildīti īpašumtiesību nodošanas nosacījumi Direktīvas 2001/23 izpratnē. Tā norāda, ka neesot notikusi būtiska materiālo lietu nodošana starp koncesionāriem uzņēmumiem un *Ayuntamiento de La Línea* tiktāl, ciktāl valsts skolu ēkas, ielas, kā arī pašvaldības parki un dārzi jau piederēja *Ayuntamiento de La Línea*. Vienīgi koncesionāru uzņēmumu nodarbinātais personāls tika pārņemts. Tomēr, kaut gan darbaspēks ir ievērojams faktors, nav iespējams neņemt vērā materiālo elementu, uz kuru balstās kārtības uzturēšanas, uzkopšanas un uzturēšanas pakalpojumi, kas uzticēti minētajiem koncesionāriem uzņēmumiem.
- 19 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms ir jāizvērtē, vai uz tādu īpašumtiesību nodošanu, par kādu ir runa pamata lietā, attiecas Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta b) apakšpunkts. Vienīgi ja uz šo jautājumu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, ir izskatāms jautājums par autonomiju Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta nozīmē.

Par īpašumtiesību nodošanas pastāvēšanu Direktīvas 2001/23 1. panta nozīmē

- 20 No lūguma sniegt prejudiciālo nolēmumu izriet, ka pamata lietā runa ir par to, ka pašvaldība, publisko tiesību juridiska persona, tika izbeigusi virkni publisko pakalpojumu koncesiju, kas līdz šim bija uzticētas dažādiem privātiem koncesionāriem uzņēmumiem. Tiesību akts, ar kuru tika izbeigtas minētās koncesijas, ir pašvaldības dekrēts.

- 21 Atbilstoši tā formulējumam Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkts ir piemērojams attiecībā uz jebkuru uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību pāreju citam darba devējam īpašumtiesību nodošanas vai uzņēmumu apvienošanas dēļ.
- 22 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Direktīvas 2001/23 mērķis ir nodrošināt darba tiesisko attiecību turpināšanos ekonomiskas vienības ietvaros neatkarīgi no īpašumtiesību pārejas. Noteicošais kritērijs īpašumtiesību pārejas konstatēšanai šīs direktīvas nozīmē ir tas, vai attiecīgā vienība saglabā savu identitāti, kas it īpaši izriet no fakta, ka tās darbība tiek turpināta vai atjaunota (skat. it īpaši Tiesas 1986. gada 18. marta spriedumu lietā 24/85 *Spijkers, Recueil*, 1119. lpp., 11. un 12. punkts, kā arī 2005. gada 15. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-232/04 un C-233/04 *Güney-Görres* un *Demir*, Krājums, I-11237. lpp., 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 23 Tiesa ir nospriedusi, ka saskaņā ar Direktīvu 77/187, kas grozīta ar Direktīvu 98/50, vienkārši fakts, ka īpašumtiesību saņēmējs ir publisko tiesību juridiska persona, šajā gadījumā pašvaldība, neļauj izslēgt to, ka pastāv īpašumtiesību nodošana, kura ietilpst minētās direktīvas piemērošanas jomā (Tiesas 2000. gada 26. septembra spriedums lietā C-175/99, *Mayeur, Recueil*, I-7755. lpp., 33. punkts). Šāds secinājums ir arī jāizdara saistībā ar Direktīvu 2001/23.
- 24 Apstākļi, ka lēmums, ar kuru tika veikta publisko pakalpojumu koncesiju izbeigšana, ir dekrēts, proti, lēmums, kuru vienpusēji pieņēma *Ayuntamiento de La Línea*, neliedz konstatēt, ka ir notikusi īpašumtiesību pāreja Direktīvas 2001/23 izpratnē starp privātajiem koncesionāriem uzņēmumiem un *Ayuntamiento de La Línea*.
- 25 Tiesa tika iepriekš nospriedusi, ka fakts, ka īpašumtiesību pāreja izriet no valsts varas subjektu vienpusējiem lēmumiem un nevis no vienotās gribas, neizslēdz minētās direktīvas piemērošanu (skat. Tiesas 1992. gada 19. maija spriedumu lietā C-29/91 *Redmond Stichting, Recueil*, I-3189. lpp., 15.–17. punkts, kā arī 2000. gada 14. septembra spriedumu lietā C-343/98 *Collino* un *Chiappero, Recueil*, I-6659. lpp., 34. punkts).

- 26 Lai Direktīva 2001/23 būtu piemērojama, īpašumtiesību pārejai jābūt saistītai ar stabilu ekonomisku vienību, kuras darbība nav ierobežota ar specifiska darba izpildi (skat. it īpaši Tiesas 1995. gada 19. septembra spriedumu lietā *C-48/94 Rygaard, Recueil*, I-2745. lpp., 20. punkts). Vienības jēdziens līdz ar to attiecas uz organizētu personu un resursu grupu, kas ļauj veikt saimniecisku darbību savu mērķu sasniegšanai (skat. it īpaši Tiesas 1997. gada 11. marta spriedumu lietā *C-13/95 Süzen, Recueil*, I-1259. lpp., 13. punkts; 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā *C-340/01 Abler u.c., Recueil*, I-14023. lpp., 30. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Güney-Görres* un *Demir*, 32. punkts).
- 27 Lai noteiktu, vai ir izpildīti stabilas ekonomiskas vienības pārejas nosacījumi, ir jāņem vērā visi faktiskie apstākļi, kas raksturo attiecīgo darījumu, tostarp uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības veids, vai notiek/nenotiek ķermeniska īpašuma — tāda kā ēkas un kustamais īpašums — pāreja, bezķermeniska īpašuma vērtība pārejas brīdī, vai jaunais uzņēmums/darba devējs pārņem/nepārņem personāla vairākumu, vai notiek/nenotiek klientu pāreja, kā arī pirms un pēc pārejas veikto darbību līdzīguma pakāpe un šo darbību iespējamās pārtraukšanas ilgums. Tomēr šie elementi ir tikai daļa no vērtēšanas aspektu kopuma, kas jāizvērtē, un tādējādi tos nevar vērtēt atsevišķi (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *Spijkers*, 13. punkts; lietā *Redmond Stichting*, 24. punkts; lietā *Süzen*, 14. punkts, un lietā *Abler u.c.*, 34. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Güney-Görres* un *Demir*, 33. un 34. punkts).
- 28 Turklāt Tiesa ir norādījusi, ka saimnieciska vienība atsevišķās nozarēs ir spējīga darboties bez nozīmīgiem materiāliem vai nemateriāliem aktīviem, līdz ar ko tās identitātes saglabāšana pēc to ietekmējoša darījuma nevar tādējādi būt atkarīga no šādu aktīvu pārejas (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Süzen*, 18. punkts; 1998. gada 10. decembra spriedumu apvienotajās lietās *C-127/96*, *C-229/96* un *C-74/97 Hernández Vidal u.c., Recueil*, I-8179. lpp., 31. punkts, kā arī spriedumu apvienotajās lietās *C-173/96* un *C-247/96 Hidalgo u.c., Recueil*, I-8237. lpp., 31. punkts).

- 29 Tiesa tādējādi tika nospriedusi, ka noteiktās nozarēs, kurās darbība galvenokārt balstās uz darbaspēku, darbinieku kopums, kuru noturīgi apvieno kopīga darbība, var būt ekonomiska vienība, kas var būt spējīga saglabāt savu identitāti pēc īpašumtiesību pārejas, kad jaunais uzņēmuma vadītājs ne tikai veic attiecīgo darbību, bet arī pārņem būtisku daļu — skaita un kompetenču ziņā — aktīvu, ko tā priekštecis bija paredzējis tieši šai darbībai. Šādā gadījumā jaunais uzņēmuma vadītājs pārņem organizēto elementu kopumu, kas tam ļaus veikt cedējošā uzņēmuma darbības vai noteiktas darbības stabilā veidā (iepriekš minētais spriedums lietā *Süzen*, 21. punkts; apvienotajās lietās *Hernández Vidal* u.c., 32. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Hidalgo* u.c., 32. punkts).
- 30 Konkrētāk, Tiesa saistībā ar uzkopšanas uzņēmumu tika noteikusi, ka organizētu darbinieku kopums, kas īpaši un ilgstoši tiek piesaistīti kādam kopīgam darbam, var būt ekonomiska vienība, nemaz nepastāvot citiem ražošanas resursiem (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Hernández Vidal* u.c., 27. punkts).
- 31 Kā to ģenerālvokāte norādīja savu secinājumu 39. punktā, apstāklim, ka pamata lietā saistībā ar elementiem, kas ir privāto koncesionāru uzņēmumu sniegto pakalpojumu priekšmets, tādi kā skolu ēkas, ielas, publiskie parki un dārzi, nenotika īpašumtiesību pāreja, nav nozīmes. Visi materiālie aktīvi, kas attiecīgajā gadījumā būtu jāņem vērā, ir iekārtas, aprīkojums un/vai tehnika, kas tiek faktiski izmantota, lai sniegtu kārtības uzturēšanas, uzkopšanas un uzturēšanas pakalpojumus.
- 32 Iesniedzējtiesai, ņemot vērā iepriekš minētos elementus, ir jānoskaidro, vai īpašumtiesību pāreja Direktīvas 2001/23 nozīmē bija notikusi pamata lietā.

Par "autonomijas" jēdzienu Direktīvas 2001/23 6. panta nozīmē

- 33 Spānijas valdība apgalvo, ka jēdziens "autonomija", kas ir izklāstīts Direktīvas 2001/23 6. pantā, ir jāinterpretē kā ekvivalents jēdzienam "identitāte", kas izklāstīts šīs direktīvas 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Tomēr šāda interpretācija nevar tikt akceptēta.
- 34 Kā tas izriet no Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta, jautājums par identitātes saglabāšanu ir jāizvērtē attiecīgās ekonomiskās vienības parastās cesijas veikšanas brīdī vai apvienošanas brīdī. Vienīgi, ja šīs vienības identitāte tiek saglabāta, šāda darbība var tikt kvalificēta par "īpašumtiesību pāreju" minētās direktīvas nozīmē.
- 35 Taču jautājums par autonomijas saglabāšanu ir jāizvērtē vienīgi no brīža, kad jau ir tikusi konstatēta īpašumtiesību pāreja Direktīvas 2001/23 nozīmē. Šī direktīva ir piemērojama katrai tādu īpašumtiesību pārņemšanai, kas atbilst šīs direktīvas 1. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, neatkarīgi no tā, vai pārņemtā ekonomiskā vienība ir saglabājusi savu autonomiju īpašumtiesību saņēmēja struktūrā (skat. Tiesas 2009. gada 12. februāra spriedumu lietā C-466/07 *Klarenberg*, Krājums, I-803. lpp., 50. punkts).
- 36 Ja identitātes un autonomijas jēdzieni būtu identiski, Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta pirmās daļas ievadam, kurā ir izklāstīts nosacījums par attiecīgā uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas autonomijas saglabāšanu, nebūtu lietderīgās iedarbības, jo šīs direktīvas 6. panta 1. punkts būtu automātiski piemērojams saistībā ar komerciālās vienības identitātes saglabāšanu minētās direktīvas 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Līdz ar to šie

jēdzieni nav identiski un jautājums, vai uzņēmums ir saglabājis savu autonomiju Direktīvas 2001/23 6. panta nozīmē, ir jāuzdod tikai tad, ja ir konstatēts, ka patiešām ir notikusi īpašumtiesību pāreja minētās direktīvas nozīmē.

- 37 Saistībā ar jēdzienu “autonomija” ir jākonstatē, ka 6. pantā nav izklāstīta tā definīcija. Minētais jēdziens nav arī definēts citos direktīvas pantos.
- 38 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet prasība, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiesas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (šajā ziņā skat. kā visnesenāko 2009. gada 3. decembra spriedumu lietā C-433/08 *Yaesu Europe*, Krājums, I-11487. lpp., 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Tomēr saskaņā arī ar pastāvīgo judikatūru tādu jēdzienu nozīme un tvērums, kuriem Savienības tiesības nesniedz nekādu definīciju, ir jānoskaidro saskaņā ar to ierasto nozīmi ikdienas valodā, ņemot vērā kontekstu, kādā tie tiek lietoti, un tiesiskā regulējuma, kura daļu tie veido, sasniedzamos mērķus (šajā ziņā it īpaši skat. 2005. gada 10. marta spriedumu lietā C-336/03 *easyCar*, Krājums, I-1947. lpp., 21. punkts; 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-549/07 *Wallentin-Hermann*, Krājums, I-11061. lpp., 17. punkts, un 2009. gada 5. marta spriedumu lietā C-556/07 Komisija/ Francija, 50. punkts).
- 40 Jāatgādina, ka Direktīva 2001/23 tiecas aizsargāt darbinieku tiesības uzņēmuma vadītāja maiņas gadījumā, ļaujot tiem palikt strādāt pie jaunā darba devēja ar tādiem pašiem noteikumiem, par kādiem bija vienošanās ar atsavinātāju (skat. it īpaši 1988. gada 10. februāra spriedumu lietā 324/86 *Foreningen af Arbejdsledere i Danmark, Recueil*,

739. lpp., 9. punkts; 2006. gada 9. marta spriedumu lietā C-499/04 *Werhof*, Krājums, I-2397. lpp., 25. punkts; 2008. gada 27. novembra spriedumu lietā C-396/07 *Juuri*, Krājums, I-8883. lpp., 28. punkts). Saistībā ar darbinieku tiesībām tikt pārstāvētiem netiek veikts izņēmums. No tā izriet, ka kopumā īpašumtiesību pārejai nebūtu jāietekmē šī pārstāvniecība.

- 41 Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta pirmajā daļā, kurā ir izklāstīts vispārējais noteikums par darbinieku pārstāvniecību, ir noteikts, ka, ja uzņēmums, uzņēmējsabiedrība vai uzņēmuma vai uzņēmējsabiedrības daļa saglabā savu autonomiju, darbinieku pārstāvju vai pārstāvības statusu un pienākumus, ko ietekmējusi īpašumtiesību nodošana, saglabā atbilstīgi tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, kas bija spēkā pirms īpašumtiesību pārejas.
- 42 Ir jānorāda, ka atbilstoši ierastajai nozīmei ikdienas valodā termins “autonomija” nozīmē tiesības sevi pārvaldīt atbilstoši saviem noteikumiem.
- 43 Piemērots saistībā ar ekonomisku vienību, šis termins nozīmē pilnvaras, kas ir piešķirtas šīs vienības atbildīgajām personām, lai relatīvi brīvā un neatkarīgā veidā organizētu darbu šajā vienībā, veicot tās ekonomiska rakstura darbību, un, konkrētāk, pilnvaras izdot rīkojumus un instrukcijas, uzdot darbus pakļautajiem darbiniekiem, kuri ietilpst attiecīgajā vienībā, kā arī lemt par tās rīcībā nodoto materiālo līdzekļu izmantošanu, tam notiekot bez tiešas iejaukšanās no darba devēja organizācijas citu struktūru puses (turpmāk tekstā — “organizatoriskās pilnvaras”).

- 44 Līdz ar to autonomija ir principā saglabāta Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta pirmās daļas nozīmē, ja pēc īpašumtiesību pārejas vienības, kurai ir mainījušies īpašnieki, atbildīgo personu organizatoriskās pilnvaras paliek īpašumtiesību saņēmēja struktūras ietvaros būtībā nemainīgas salīdzinājumā ar situāciju, kas bija pirms īpašumtiesību pārejas.
- 45 Šādā gadījumā darbinieku tiesības principā ir jāīsteno atbilstoši tai pašai kārtībai un tiem pašiem nosacījumiem kā pirms īpašumtiesību pārejas.
- 46 Taču situācijā, kurā darbinieki pēc īpašumtiesību pārejas ir pakļauti atbildīgajām personām, kuru organizatoriskās pilnvaras tika samazinātas un kuras vairs nevar tikt uzskatītas par autonomām, šo darbinieku intereses vairs nav tādas pašas un līdz ar to pārstāvniecības kārtība un nosacījumi ir jāpieskaņo notikušajām izmaiņām. Tādēļ, kā tas izriet no Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta ceturtās daļas, darbinieku, kurus ir skārusi īpašumtiesību pāreja, pārstāvju pilnvaras šādā gadījumā ir jānosaka vienīgi uz laika periodu līdz darbinieku pārstāvības atjaunošanai vai atkārtotai nozīmēšanai.
- 47 Saistībā ar gadījumu par eventuālo noteiktu organizatorisko pilnvaru pārdalīšanu vienības, kurai mainījušies īpašnieki, ietvaros, ir jānorāda, ka tas principā nevar ietekmēt tās autonomiju. Nozīme ir tam, vai visas vienības, kurai ir mainījušies īpašnieki, atbildīgās personas var īstenot organizatoriskās pilnvaras, kuras tām jau bija pirms īpašumtiesību pārejas attiecībā pret citām jaunā darba devēja organizācijas struktūrām.
- 48 Turklāt tas, ka ir vienkārši notikusi visaugstāko vadītāju maiņa, kā tas notika pamata lietā, pats par sevi nevar ietekmēt vienības, kurai mainījušies īpašnieki, autonomiju.

- 49 Vienīgi pilnvaras, kas ļauj šiem vadītājiem tieši organizēt šo darbinieku darbību minētajā vienībā un pieņemt lēmumus šīs vienības ietvaros, ir spējīgas ierobežot minētās vienības autonomiju. Tomēr šāda lēmumu pieņemšana vienības, kurai mainījušies īpašnieki, ietvaros, nevar tikt uzskatīta par tās autonomiju ierobežojošu, ja tā izņēmuma kārtā notiek tādos ārkārtas apstākļos kā smags negadījums, kas kaitē šīs vienības darbībai, uz laiku un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti šajā sakarā.
- 50 Turklāt vienkāršas kontroles pilnvaras, kas ir visaugstākajiem vadītājiem, kopumā neietekmē vienības, kurai mainījušies īpašnieki, autonomiju tiktāl, ciktāl tās ietver arī iepriekšēja punktā izklāstītas pilnvaras.
- 51 Šāda autonomijas jēdziena interpretācija vispirms ļauj saglabāt Direktīvas 2001/23 6. panta lietderīgo iedarbību, jo praksē uzņēmuma, uzņēmējsabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmējsabiedrības daļas īpašumtiesību maiņai gandrīz vienmēr seko augstāko vadītāju nomainā.
- 52 Šī interpretācija nevar tikt atspēkota ar Spānijas valdības argumentiem, saskaņā ar kuriem šāda interpretācija, kas pamata lietā implicē darbinieku pārstāvniecības turpināšanas, pirmkārt, radītu “dubulto pārstāvniecību” jaunā darba devēja personālā un, otrkārt, netiek ņemti vērā jaunā darba devēja ekonomiskie zaudējumi, ko rada nepieciešamība nodrošināt darbinieku, kurus skārusi īpašumtiesību nodošana, pārstāvjus ar “arodbiedrības stundām”. Būtībā šie argumenti ir vērsti, lai apstrīdētu Savienības likumdevēja izvēles juridiskās sekas, kas izriet no Direktīvas 2001/23 6. panta.

- 53 Tāpat ir jānoraida Spānijas valdības arguments, ar kuru tiek apgalvots, ka ir pieļauta diskriminācija un ir ticis pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā pret jaunā darba devēja personāla pārstāvjiem un esošo darbinieku arodbiedrības pārstāvjiem.
- 54 Kā to ir norādījusi ģenerālvokāte savu secinājumu 88. punktā, pat pieņemot, ka darbinieki, kas ir piedzīvojuši pāreju, un jaunā darba devēja darbinieki atrodas līdzīgās situācijās, atšķirīgā attieksme, kas izriet no iespējamā līdzsvara trūkuma jaunā darba devēja organizācijas ietvaros par sliktu jau deleģētajiem arodbiedrību pārstāvjiem un attiecīgajiem personāla pārstāvjiem, kuru skaits paliek nemainīgs, ir pamatota, ņemot vērā Direktīvas 2001/23 mērķi nodrošināt praksē, cik vien iespējams, to, ka jaunie darbinieki nenokļūst sliktākā situācijā sakarā ar īpašumtiesību pāreju salīdzinājumā ar situāciju pirms minētās pārejas.
- 55 Visbeidzot saistībā ar argumentu, ar kuru tiek apgalvots, ka ir aizskartas esošo darbinieku tiesības uz darbību arodbiedrībās, ir pietiekami konstatēt, ka Spānijas valdība nepierāda, kādā veidā pamata lietas apstākļos šīs pamatbrīvības izmantošanu ietekmē vienības, kurai ir mainījušies īpašnieki, darbinieku pārstāvju saglabāšana.
- 56 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka ekonomiska vienība, kurai ir mainījušies īpašnieki, saglabā savu autonomiju Direktīvas 2001/23 6. panta 1. punkta nozīmē, ja pilnvaras, kas ir piešķirtas šīs vienības atbildīgajām personām, lai relatīvi brīvā un neatkarīgā veidā organizētu darbu šajā vienībā, veicot tās ekonomiska rakstura darbību, un, konkrētāk, pilnvaras izdot rīkojumus un instrukcijas, uzdot darbus pakļautajiem darbiniekiem, kuri ietilpst attiecīgajā vienībā, kā arī lemt par tās rīcībā nodoto materiālo līdzekļu izmantošanu, tam notiekot bez tiešas iejaukšanās no darba devēja organizācijas citu struktūru puses, būtībā paliek īpašumtiesību saņēmēja organizācijas struktūras ietvaros nemainīgas.

Tas, ka ir vienkārši notikusi visaugstāko vadītāju maiņa, pats par sevi nevar ietekmēt vienības, kurai mainījušies īpašnieki, autonomiju, ja vien šiem jaunajiem augstākajiem vadītājiem nav pilnvaru tieši organizēt šo darbinieku darbību minētajā vienībā un pieņemt lēmumus šo darbinieku tiešo vadītāju vietā šīs vienības ietvaros.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 57 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Ekonomiska vienība, kurai ir mainījušies īpašnieki, saglabā savu autonomiju Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvas 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā 6. panta 1. punkta nozīmē, ja pilnvaras, kas ir piešķirtas šīs vienības atbildīgajām personām, lai relatīvi brīvā un neatkarīgā veidā organizētu darbu šajā vienībā, veicot tās ekonomiska rakstura darbību, un, konkrētāk, pilnvaras izdot rīkojumus un instrukcijas, uzdot darbus pakļautajiem darbiniekiem, kuri

ietilpst attiecīgajā vienībā, kā arī lemt par tās rīcībā nodoto materiālo līdzekļu izmantošanu, tam notiekot bez tiešas iejaukšanās no darba devēja organizācijas citu struktūru puses, būtībā paliek īpašumtiesību saņēmēja organizācijas struktūras ietvaros nemainīgas.

Tas, ka ir vienkārši notikusi visaugstāko vadītāju maiņa, pats par sevi nevar ietekmēt vienības, kurai mainījušies īpašnieki, autonomiju, ja vien šiem jaunajiem augstākajiem vadītājiem nav pilnvaru tieši organizēt šo darbinieku darbību minētajā vienībā un pieņemt lēmumus šo darbinieku tiešo vadītāju vietā šīs vienības ietvaros.

[Paraksti]